

Frank Steijns & Boudewijn Zwart, carillon

Pre-opening

- vrijdag 24 september | 14.00 - 14.20 uur
SINT SERVAASBASILIEK, PANDHOF

Jaap van der Ende 1928-2018
Carillon, Koraal en Finale over Psalm 150

Wim Franken 1922-2012
Le cercle céleste (1986)

Joke Brandsma 1959-2017
The rhythm of mother Earth,
variaties voor beiaard (1988)

Klokken zijn van oudsher symbolen van harmonie en vrede: in oorlogstijd werden klokken uit de toren gehaald en omgesmolten tot kanonnen, in vreedstijd werden de kanonnen weer omgesmolten tot klokken. Een klok wordt in de aarde gevormd, in vuur gegoten, door water gewijd en haar klank vindt uiteindelijk door de lucht haar bestemming. Nog steeds roepen klokken de gelovigen ter kerke, maar hun rol in het maatschappelijk leven was in het verleden vele malen groter. Ze gaven de tijd aan en daarmee structuur aan het leven in de stad. Elke klok had een betekenis: de poortklok luidde wanneer de poorten van de stad tegelijk moesten sluiten, de graanklok luidde het begin van de markt in. Steden en kerken concurreerden met elkaar wie het grootste carillon had. Een mooi en groot carillon was meer dan alleen een statussymbool: het was de radio voor het volk, waarop de hits en nieuwe melodieën van dat moment werden gespeeld.

Een carillon dat vanuit katholieke of protestantse kerken muziek over de daken speelt, drukt een stempel op de hele omgeving. Om die reden staan alle carillons én beiaardiers sinds de Franse bezetting door Napoleon aan het begin van de negentiende eeuw onder het gezag van de stedelijke overheid. Beiaardiers zijn sinds die tijd geen kerkmusici meer maar ambtenaren, die neutraal en voor een zo breed mogelijk publiek spelen. Ook in de twintigste eeuw zijn er nog verschillende composities geschreven met een nadrukkelijk religieus karakter en in protestantse regio's is het improviseren over psalmen als prelude tot een carillonconcert nog steeds in gebruik.

Beiaardiers Frank Steijns (katholiek) en Boudewijn Zwart (vrijgemaakt gereformeerd) vertegenwoordigen twee verschillende stromingen die vandaag een muzikaal oecumenische symbiose creëren, middels de klokken, symbolen van harmonie.

Jaap van der Ende • Psalm 150

Psalm 150 is de laatste psalm uit het Oud-Testamente bijbelboek Psalmen. De tekst van deze psalm roept op tot muziek en dans om God lof te brengen. Deze zetting is van Jaap van der Ende uit Schoonhoven. Hij was vele jaren stadsbeiaardier van Dordrecht en beiaardier van Gouda, Woerden, Oudewater, Zoetermeer en Bergambacht.

MUSICA
SACRA

kunstenfestival Maastricht
met prelude in Sittard-Geleen

Moeder Aarde

22 - 26
september 2021

Wim Franken • *Le cercle céleste*

Wim Franken was een Nederlandse componist, pianist en beiaardier. De titel van zijn compositie voor carillon quatre-mains *Le cercle céleste* is ontleend aan het gedicht *Le déluge* van de Franse schrijver, toneel-schrijver en dichter Alfred de Vigny (1797-1863). Het titelblad van de compositie bevat het volgende citaat uit dit gedicht:

Tous les oiseaux, poussés par quelque instinct funeste
S'unissaient dans leur vol en un cercle céleste;
Comme des exilés qui se plaignent entre eux,
Ils poussaient dans les airs de longs cris douloureux.

*Alle vogels, gedreven door een dodelijk instinct
verenigden zich tot een hemelse cirkel in hun vlucht;
als ballingen die klagen onderling,
slaakten zij lange, pijnlijke kreten in de lucht.*

Joke Brandsma • *The rhythm of mother Earth*

Dit werk is gebaseerd op de melodie *Zolang er mensen zijn op aarde* van Tera de Marez Oyens. Joke Brandsma droeg het werk op aan haar in 2006 overleden partner Joke Nachenius. ❖

Frank Steijns is stadsbeiaardier van Maastricht, Heerlen en Weert. Daarnaast speelt hij viool in het Johann Strauss Orkest van André Rieu. De laatste jaren is hij ook als componist actief. In 2005 stal hij de show door tijdens de Vrijthofconcerten van André Rieu de toren op en af te rennen om het Servaascarillon te bespelen. In navolging van dit concert soleerde hij diverse jaren bij het André Rieu-orkest op zijn eigen mobiele carillon met 43 klokken. Frank Steijns is bestuurslid van Cultura Mosae, het Limburgs Jeugd Symfonie Orkest en de Stichting Cloche'Art. Deze laatste stichting richt zich met name op het organiseren van spectaculaire voorstellingen en educatieve projecten rond het carillon. Sinds 2015 is Frank Steijns pianist in het Maastrichts Salon Orkest.

Boudewijn Zwart is beiaardier, organist en pianist en stamt uit een bekende organistenfamilie. Hij studeerde beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool in zijn geboorteplaats Amersfoort en hoofdvak piano aan het Conservatorium van Amsterdam. In 1990 won hij alle categorieën van de driejaarlijkse Internationale Beiaardwedstrijd 'Koningin Fabiola' in het Belgische Mechelen.

Boudewijn Zwart is stadsbeiaardier van Dordrecht, Ede, Gouda, Amsterdam (Westertoren en Oude Kerk), Bergambacht, Schoonhoven, IJsselstein, Barneveld, Apeldoorn, Wageningen en Zeewolde. Hij heeft verschillende composities op zijn naam staan. Daarnaast is hij president van de internationale beiaardiersvereniging Eurocarillon.

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra en Theater aan het Vrijthof Maastricht; filmselectie i.s.m. Lumière en Festivalprelude i.s.m. De Domijnen

BESTUURDER Brigitte van Eck, directeur Theater aan het Vrijthof Maastricht

PROGRAMMACOMMISSIE Jacques Giesen (vz), Jos Leussink (adviseur), Sylvester Beelaert, Fons Dejong, Bas Geerts, Susanne Vermeulen, Natasja Alers* en Saskia Törnqvist* (* m.i.v. voorbereiding editie 2022)

RAAD VAN TOEZICHT Jean Jacobs (vz), Michel Cobben, Barbara de Heer, Bas Huyser, Martijn van Swieten en Lieke Wijnia

PROJECTLEIDING & FONDSSENWERVING Fons Dejong
MARKETING & PUBLICITEIT Hetty van Dongen
PRODUCTIE Raf Meijers **REDACTIE** Philip Leussink, Jacinta Wetzler, Sylvester Beelaert en Fons Dejong
VORMGEVING Philip Leussink **UITBAUW** Flora Minis en Susan Meisen **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Sander Rondon **FACILITAIR** Nandi Nijsten **FINANCIËN** Jos Spauwen

MUSICA SACRA MAASTRICHT is lid van De Verenigde Podiumkunstenfestivals.

MUSICA SACRA MAASTRICHT wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, VSB Fonds, Fonds 21, Fonds voor Sociale Instellingen, Elisabeth Strouven Fonds en Stichting Dorodarte (beheerd door Gravin van Bylandt Stichting).

Met dank aan de Vrienden van Musica Sacra Maastricht en alle (concert-)locaties en samenwerkingspartners. De activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door anonieme giften van particulieren.

MEDIAPARTNERS NPO Radio4, NTR, KRO NCRV, L1, Dagblad de Limburger, RTV Maastricht.

STEUN HET FESTIVAL Voor een bijdrage vanaf € 40 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie voor meer informatie en aanmelding • musicasacramaastricht.nl/vriend

STICHTING MUSICA SACRA

Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
• info@musicasacramaastricht.nl
• musicasacramaastricht.nl
• facebook.com/MusicaSacraMaastricht
• [@FestivalMSM](https://twitter.com/FestivalMSM) | #MSM2021

